

**Izvješće
Stručnog povjerenstva
o reakreditaciji
poslijediplomskog sveučilišnoga studija
Veterinarske znanosti
Veterinarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**

**Datum posjeta visokom učilištu:
5. prosinca 2016.**

svibanj, 2016.

The project was co-financed by the European Union within the European Social Fund.

The contents of this document are the sole responsibility of the Agency for Science and Higher Education.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	6
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	7
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	7
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	7
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	8
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	9
OCJENA KVALITETE	11

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskog studijskog programa **Veterinarske znanosti** na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta **Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu**.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnoga studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka studija
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Prof. Michael Drinnen, Newcastle University/ Freeman Hospital, Velika Britanija (posjet: Medicinski fakultet Zagreb i Split)
- Prof. Albert Selva O'Callaghan, Autonomous University of Barcelona/ Hospital Universitari General Vall d'Hebron, Španjolska (posjet: Medicinski fakultet Zagreb i Rijeka)
- Prof. Gernot Riedel, Aberdeen University, Velika Britanija (posjet: Medicinski fakultet Zagreb i Split)
- Arturo Moncada Torres, doktorand, KU Leuven, Belgija (posjet: Medicinski fakultet Zagreb i Rijeka)

- Dr. sc. Senthil Kaniyappan, poslijedoktorand, Max Planck Institute of Metabolism Research i DZNE (German Centre for Neurodegenerative Diseases), Njemačka (posjet: Medicinski fakultet Zagreb i Split)
- Dr. sc. Patrycja Kozik, Group Leader, MRC Laboratory of Molecular Biology, Cambridge Biomedical Campus, Cambridge University, Velika Britanija (posjet: Medicinski fakultet Zagreb i Rijeka)
- Prof. Peter Hylands, King's College London, Velika Britanija (posjet: Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Zagreb)
- Prof. Gonzalo Herradón, University CEU San Pablo, Španjolska (posjet: Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Zagreb)
- Marcin Ciszewski, doktorand, Medical University of Łódź, Poljska (posjet: Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Zagreb)
- Prof. Gábor Gerber, Semmelweis University, Mađarska (posjet: Stomatološki fakultet Zagreb i Medicinski fakultet, Rijeka)
- Prof. Robert Allaker, Barts and The London School of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London, Velika Britanija (posjet: Stomatološki fakultet, Zagreb)
- Prof. Pedro Sousa Gomes, University of Porto, Portugal (posjet: Stomatološki fakultet, Zagreb)
- Prof. Daniel W Lambert, University of Sheffield, Velika Britanija (posjet: Stomatološki fakultet, Zagreb)
- Prof. Zdenek Broukal, Charles University, Češka (posjet: Stomatološki fakultet, Zagreb)
- Nemanja Sarić, doktorand, King's College London, Velika Britanija (posjet: Stomatološki fakultet, Zagreb i Medicinski fakultet Split)
- Prof. Suzanne Held, University of Bristol, Velika Britanija (posjet: Veterinarski fakultet, Zagreb)
- Prof. David Sargan, University of Cambridge, Velika Britanija (posjet: Veterinarski fakultet, Zagreb)
- Vitalina Drobnyska, doktorandica, University of Greenwich, Velika Britanija (posjet: Veterinarski fakultet, Zagreb).

Fakultet su posjetili:

- Prof. David Sargan, Sveučilište Cambridge, Velika Britanija, moderator Stručnog povjerenstva
- Prof. Suzanne Held, Sveučilište u Bristolu, Velika Britanija
- Vitalina Drobnyska, doktorandica, Sveučilište Greenwich, Velika Britanija.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Marina Grubišić, koordinatorica, AZVO
- Maja Šegvić, pomoćna koordinatorica, AZVO,
- Ivana Rončević, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica Izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- Upravom Fakulteta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- vanjskim dionicima
- alumnijima.

Povjerenstvo je također obišlo knjižnicu, računalne učionice, referadu te predavaonice Fakulteta.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa: Veterinarske znanosti

Nositelj(i): Veterinarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

Izvođač(i): Veterinarski fakultet

Područje i polje: Biomedicina i zdravstvo/ veterinarska medicina

Mjesto izvođenja: Veterinarski fakultet

Broj doktoranada: 136 (od 2005. godine do danas, uključivo i neaktivne studente)

Broj nastavnika na doktorskom studiju: 115

Broj mentora na doktorskom studiju: 40

Ishodi učenja: Završetkom studija doktorand će biti kompetentan sudjelovati u radu na znanstvenim projektima, pratiti znanstvenu literaturu u odgovarajućem području, pisati znanstvene radove, komunicirati sa znanstvenom zajednicom u svijetu, predlagati ili sudjelovati u prijedlozima novih znanstvenih projekata, sudjelovati u sveučilišnim znanstveno-nastavnim procesima i dr. Također, bit će osposobljen za daljnje postdoktorsko usavršavanje u znanstvenoistraživačkim ustanovama diljem svijeta, a moći će se uključiti i u rad javnih i privatnih istraživačkih instituta.

Kratki prikaz studijskog programa po godinama (ECTS i drugi uvjeti potrebni za napredovanje kroz studij): Za završetak dokorskog programa doktorandi su dužni ostvariti najmanje 180 ECTS bodova. ECTS bodovi dodjeljuju se ovisno o obveznim predmetima, obveznim izbornim predmetima i granskim predmetima, izradi disertacije i znanstvenoj djelatnosti. Ukratko, tijekom prvog semestra student je dužan prikupiti 13 ECTS bodova iz skupine obveznih metodičkih predmeta i 5 bodova iz skupine obveznih izbornih predmeta. Tijekom drugog i trećeg semestra potrebno je ostvariti 10 ECTS bodova po semestru. Izrada disertacije u tijeku četvrtog, petog i šestog semestra nosi 132 ECTS boda. Preduvjet za obranu dokorskog rada jest prikupljanje najmanje 10 ECTS bodova, ostvarivih kroz znanstvenu djelatnost, odnosno aktivnost doktoranda. Broj bodova koji se prikupljaju kroz znanstvenu djelatnost iznosi o tome radi li se o predstavljanju znanstvenog rada (za autorstvo) ili predstavljanja radova na konferencijama ili poster prezentacijama.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje dijela djelatnosti (**izdavanje dopusnice**) i **dodjela oznake visoke kvalitete**.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. U Povjerenstvu za obranu doktorskog rada visoko učilište trebao bi *uvijek* sudjelovati barem jedan vanjski član (izvan Sveučilišta), po mogućnosti iz inozemstva, radi poboljšanja međunarodne suradnje i međunarodnog karaktera studijskog programa.
2. Veća ambicioznost doktoranada te bolja kvantiteta i/ili kvaliteta istraživanja u fazi predaje disertacije.
3. Povećati financiranje doktoranada, što bi dodatno ojačalo znanstveni fokus i doseg programa, te osnažiti međunarodnu dimenziju programa.
4. Unaprijediti objavljivanje radova na engleskom jeziku.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Iznimno kvalitetne procedure izbora tema i praćenje doktoranada.
2. Veoma posvećeno osoblje koje sudjeluje u izvođenju doktorskog programa.
3. Veoma kvalitetni laboratoriji.
4. Kvalitetan regulativni okvir.
5. Međunarodna dimenzija i strategija.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Zbog prevelikog nastavnog/istraživačkog opterećenja većine studenata (osim istraživača na projektu) istraživački rad je ograničen, a zbog nedovoljnog financiranja ograničeno je vrijeme potrebno za istraživanje (također vidi 1).
2. Niska stopa završnosti, što je više povezano s trenutačnim načinom financiranja nego sa slabosti ustanove.
3. Unatoč međunarodnim aspiracijama program je trenutačno više usmjeren na obrazovanje kadra koji će se zapošljavati na fakultetima u zemlji nego na znanstveno djelovanje u međunarodnim okvirima.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Iznimno su dobre procedure za izradu i prihvaćanje predloženih tema disertacija.
2. Istraživački projekti i edukacije koje se organiziraju u suradnji s drugim fakultetima i sveučilištima.
3. Edukacije za stjecanje generičkih i prenosivih vještina.
4. Međunarodni karakter edukacija.
5. Nastojanja na poboljšanju međunarodne suradnje i karaktera programa.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
3. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvide vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
4. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
5. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA/NE bilješke
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. VU ima program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.	DA

4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1 : 3.	DA
5. Mentori (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (t. 2.); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	DA
6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).	DA
7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.	DA
8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.	DA
9. U slučaju združenih, zajedničkih studija te doktorskih škola (na sveučilišnoj razini), VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.	Fakultet trenutno ne izvodi združene studije ili doktorske škole.

OCJENA KVALITETE

	OCJENA KVALITETE I OBJAŠNJENJE POVJERENSTVA
1. RESURSI: 1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	Visoka razina kvalitete Razina postignuća prikladna je za ustanovu srednjeg ranga (u međunarodnim okvirima), s relativno malim brojem istraživača u svijetu iz znanstvene discipline iz koje se izvodi doktorski studij. Aktivnosti koje govore tome u prilog su organiziranje uspješnih veterinarskih znanstvenih konferencija, posjeti stranih znanstvenika kao i recenzirani znanstveni radovi. Broj citata nešto je manji nego u nekim drugim znanstvenim disciplinama. Na primjer, medijan faktora odjeka za znanstvene časopise u polju veterinarske medicine je oko 0.9., dok visokorangirani časopisi iz polja veterine imaju faktor odjeka oko 2. Većina znanstvenih radova koje su objavili nastavnici Veterinarskog fakulteta 2014. i 2015. godine objavljena je u međunarodno priznatim veterinarskim znanstvenim časopisima u skupini Q1 i Q2, a poneki su objavljeni u općenitijim časopisima, te je raspon njihova faktora odjeka od 1,364 do 3.1064. Stručno povjerenstvo tijekom posjeta visokom učilištu ustanovilo je da fakultet ulaže mnogo napora u povećanje odjeka svoje znanstvene aktivnosti.
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	Visoka razina kvalitete Omjer mentora i studenata je prikladan i mentori imaju prikladno nastavno opterećenje. Međutim, pojedini doktorandi također sudjeluju u izvođenju nastave na dodiplomskom studijskom programu. Stručno povjerenstvo zabrinjava činjenica da su pojedini doktorandi angažirani u nastavi, što im onemogućava da se dovoljno posvete radu na svojem

	doktorskom istraživanju. Također su se uvjerali da je nastavno opterećenje doktoranada dovoljno veliko te da oduzima veliki dio njihova vremena. Prema iskustvu stručnog povjerenstva, doktorski studij traje najmanje tri godine (a često i dulje) samo kad su doktorandi u potpunosti posvećeni studiju, tj. redovni studenti, dok je izvanrednim studentima potrebno oko šest godina za završetak dokorskog studija, čini se da ta količina vremena nije dostupna svim doktorandima.
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	Visoka razina kvalitete Nastavnici suiskusni znanstvenici iz veterinarskog područja. U pojedinim slučajevima, fakultet popunjava potrebe za stručnim kadrom uspostavom suradnji čime se doktorandima omogućava obrazovanje i usavršavanje u inozemstvu kako bi oni nova saznanja mogli primijeniti na fakultetu. Stručno povjerenstvo pohvalilo je ovakav pristup.
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu dokorskoga rada.	Visoka razina kvalitete Stručno povjerenstvo veoma je zadovoljno omjerom mentora i doktoranada. Tijekom posjeta, povjerenstvo je vidjelo brojne primjere kvalitetnog i intenzivnog mentorskog rada, a svi doktorandi s kojima je razgovaralo iskazali su zadovoljstvo ovim aspektom. Nastavnici koji sudjeluju u izvođenju dokorskog studija smatraju da imaju dovoljno vremena za komunikaciju s doktorandima, nastavu i mentorski rad te nastavu.
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti nastavnika i mentora.	Visoka razina kvalitete Stručno povjerenstvo bilo je zadovoljno činjenicom da Vijeće dokorskog studija aktivno razmatra kompetencije i kvalificiranost mentora i broj doktoranada kojima je dodijeljen mentor.
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima znanstvene discipline iz koje se izvodi doktorski program.	Visoka razina kvalitete Stručno povjerenstvo zadovoljno je s opremljenošću knjižnice i elektroničkim resursima te smatraju da su prikladni za izvođenje studijskog programa. Također su veoma zadovoljni ulaganjima fakulteta u

	laboratorije i opremu na nekoliko programa. Stoga, stručno povjerenstvo smatra da su prostorije i oprema dostatni za provođenje kvalitetnog i suvremenog istraživačkog rada.
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište definiralo i usvojilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i izvodi doktorski studij. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	Visoka razina kvalitete Doktorski studij iz veterinarskih znanosti prikladan je te zadovoljava potrebe veterinarske znanosti i prakse u Hrvatskoj i široj veterinarskoj zajednici. Procedure za reviziju i izvođenje dokorskog programa su učinkovite i adekvatne.
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.	Visoka razina kvalitete Doktorski studij u potpunosti je usklađen sa istraživačkom strategijom Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, što je potkrijepljeno strateškim istraživačkim planom za razdoblje od 2012. do 2017. godine.
2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem dokorskog studija i radi na poboljšanjima.	Visoka razina kvalitete Doktorski studij podliježe vanjskom vrednovanju koje provodi EAEVE svakih 10 godina te je reformiran nakon posljednjeg vrednovanja koje je EAEVE proveo 2003. godine. Novi program pokrenut je 2005./2006. godine, te je interno ponovno revidiran 2013. godine. Dakle, postoje dokazi o provođenju periodičkih vrednovanja i poboljšanja. Vijeće za doktorski studij prati znanstvenu produktivnost doktoranada i mentora te su uspostavljene kvalitetne procedure.
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila vezane uz promjenu mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda.	Visoka razina kvalitete Visoko učilište redovito prati uspješnost mentora koristeći povratne informacije studenata. U samoanalizi su navedene procedure za promjenu mentora, rješavanje potencijalnih problema i stope završnosti te se o tim pitanjima raspravljalo tijekom posjeta fakultetu.
2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu	Visoka razina kvalitete U samoanalizi su navedeni postupci za sprečavanje

znanstvenog istraživanja.	plagiranja i o tome se dodatno raspravljalo tijekom posjeta. Stručno povjerenstvo uvjerilo se da visoko učilište ima visoke standarde za sprečavanje plagiranja. Doktorandi su upoznati i s Etičkim kodeksom Sveučilišta koji pokriva i načela etičkog istraživanja i objave rezultata istraživanja.
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	Visoka razina kvalitete Iznimno su kvalitetne procedure za izradu i prihvaćanje predloženih tema disertacija.
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	Visoka razina kvalitete Fakultet ima kvalitetne procedure za ocjenu doktorskog rada, što je definirano i u priloženim kriterijima. Stručno povjerenstvo predlaže daljnje poboljšanje (u vidu znanstvene neovisnosti) tako da u Povjerenstvu za ocjenu doktorskog rada uvijek sudjeluje barem jedan vanjski član s drugog sveučilišta (to jest, da to bude pravilo, a ne samo preferirani način). U skladu s nastojanjima fakulteta da poveća međunarodni aspekt i suradnju, preporučuje se i da taj vanjski član bude iz inozemstva.
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	Visoka razina kvalitete Sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija navedene su u raznim dokumentima i propisima Fakulteta te na fakultetskoj internetskoj stranici.
2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređivanje doktorske izobrazbe (osigurava provedbu i potporu doktorskim istraživanjima kako bi studenti uspješno završili program).	Visoka razina kvalitete Fakultet ima kvalitetne procedure za raspodjelu finansijskih sredstava, što je definirano i u priloženim kriterijima. Kao dodatno poboljšanje, stručno povjerenstvo predlaže povećanje broja financiranja nezavisnog istraživanja. Time bi se poboljšala prolaznost i znanstveno napredovanje doktoranada te međunarodni karakter programa.
2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova	Potrebna su poboljšanja Stručno povjerenstvo nije bilo u mogućnosti ocijeniti

studija).	utvrđuje li se školarina na temelju stvarnih troškova studija jer nije bilo u mogućnosti utvrditi stvarne troškove studija. Međutim, u samoanalizi je jasno objašnjen način raspodjele sredstava od školarina.
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	
3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	Visoka razina kvalitete Upisne kvote temelje se na maksimalnom omjeru studenata i mentora 3:1, te fakultet ima kvalitetan postupak odabira mentora. Stručno povjerenstvo zadovoljno je što je visoko učilište osiguralo adekvatnu potporu mentora u izradi doktorskog rada, iako upućuje visoko učilište na komentare o kvaliteti doktorskih radova u točki 4.1. Stručno povjerenstvo pohvalilo je nastojanja fakulteta u izboru odgovarajućih mentora te namjeru Fakulteta da osigura edukacije za sve mentore. No, povjerenstvo napominje da se takve edukacije u praksi ne održavaju redovito te da pojedini mentori nisu prošli formalne edukacije za mentore.
3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	Visoka razina kvalitete Visoko učilište pokazalo je da razmatra šire znanstvene i akademske potrebe veterinarske struke. To se ogleda u različitosti kvalifikacija upisanih doktoranada i njihovih budućih razvojnih putova. U razgovorima s dionicima tijekom posjeta stručno povjerenstvo se dalje uvjerilo da fakultet usko surađuje sa širom zajednicom u određivanju i ispunjavanju društvenih, znanstvenih i gospodarskih potreba.
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	Visoka razina kvalitete Procedure za određivanje upisnih kvota su jako kvalitetne, što je definirano i u priloženim kriterijima. Procedure odabira tema i kandidata su adekvatne, no mogao bi se poboljšati model financiranja kako bi se ojačala međunarodna dimenzija i znanstveni doseg i fokus programa (vidi točku 2.9).

3.4. Visoko učilište bi trebalo voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održivi plan znanstvenog istraživanja te o dovršetku doktorskog istraživanja.	Visoka razina kvalitete Procedure za praćenje i odabir istraživačkih projekata su iznimno kvalitetne.
3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.	Poboljšanja potrebna Potrebna su poboljšanja u načinu financiranja (vidi gore) u prilog strategiji za veću internacionalizaciju programa. Dobar međunarodni ugled programa nužan je kako bi se privukla kritična masa kvalitetnih doktoranada iz inozemstva. Nadalje, preporučuje se da se većina znanstvenih radova objavljenih na temelju doktorskog istraživanja objavljuje u znanstvenim časopisima na engleskom jeziku.
3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	Visoka razina kvalitete Natječaj za upis na doktorski studij javno se objavljuje. Dostupni su transparentni i jasni kriteriji odabira i procedura ulaganja žalbe za kandidate koji se ne uspiju upisati na studijski program.
3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata, u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.	Visoka razina kvalitete kao u točki 3.6.
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za studij.	Visoka razina kvalitete Fakultet priznaje prethodna postignuća i odgovarajuće iskustvo doktoranada te dodjeljuje bodove ili oslobađa doktorande od obaveze pohađanja određenih kolegija koje su prethodno položili. Pravila i procedure doktorskog studija regulirani su Pravilnikom o doktorskom studiju.
3.9. Prava i obveze doktoranda određene su odgovarajućim aktima visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore	Visoka razina kvalitete Prava i obveze doktoranada, uključujući i godišnje praćenje napretka doktoranada i objavljivanje znanstvenih radova, definirani su različitim propisima i dokumentima. Doktorand i visoko učilište potpisuju

doktorandima.	ugovor kojim definiraju međusobna prava i obveze.
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	Poboljšanja potrebna Potrebna su poboljšanja u vezi s podrškom doktorandima za znanstveni i međunarodni napredak. Čini se da se mali broj bodova koji se dodjeljuje za znanstvenu aktivnost na doktorskom studiju do neke mjere može objasniti načinom financiranja većine studenata (osim istraživača na projektima). Zbog takvog modela financiranja, doktorandi imaju veliko znanstveno i nastavno opterećenje. Ovo ih stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na mlade znanstvenike u inozemstvu koji su imali sve vrijeme samo za istraživački rad i objavu znanstvenih radova.
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	Visoka razina kvalitete Brojni aspekti programa su adekvatni i omogućavaju doktorandima stjecanje odgovarajućih suvremenih tehničkih vještina i metoda. Stručno povjerenstvo impresionirano je opremom i dostupnim istraživanjem te razmjenom spoznaja i novih vještina u teškim disciplinama kao što su statistička i matematička biologija, epidemiologija i bioinformatika.
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom doktorskog studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.	Poboljšanja potrebna Stručno povjerenstvo smatra pozitivnim što su ishodi učenja na razini studijskog programa jasni i odražavaju ishode učenja u skladu s razinom koju zahtijeva HKO, da se njima opisuju kompetencije koje doktorandi trebaju steći tijekom studija, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada. Međutim, kao što je navedeno u točki 4.4., stručno povjerenstvo smatra da ishodi istraživanja možda nisu navedeni na razini koja bi se očekivala od doktorskih studija na usporedivim međunarodnim ustanovama.
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	Visoka razina kvalitete Preporučuje se da kod istraživačkog rada svaki doktorand radi na ostvarivanju svojih ishoda učenja.

	Prikladne su mogućnosti nastave koje uključuju rad s mentorima, grupni rad i nastavu putem kolegija. Studenti su veoma zadovoljni i smatraju da je nastava prikladna za njihove istraživačke projekte. Iako je razina postignuća koja se očekuje od doktoranada niža nego što bi povjerenstvo željelo, veza između nastavnih ishoda i ishoda učenja je dobra.
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	Poboljšanja potrebna Brojni aspekti programa su adekvatni i omogućavaju doktorandima stjecanje odgovarajućih suvremenih tehničkih vještina i metoda. Međutim, stručno povjerenstvo smatra da je opseg istraživanja naveden u izvješćima doktoranada dosta ograničen i u dosta slučajeva nije na međunarodno prihvaćenoj razini. Opisani projekti i ostvareni rezultati često su usporedivi s onima na kvalitetnijim diplomskim programima na drugim institucijama. Stručno povjerenstvo smatra da bi svaki doktorski program trebao težiti ambicioznijem znanstveno-istraživačkom radu. Stoga stručno povjerenstvo nije moglo dodijeliti ovom aspektu doktorskog programa ocjenu visoke kvalitete.
4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana), prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	Poboljšanja potrebna Neki aspekti nastavnih metoda su visoke kvalitete. Laboratoriji su dobro opremljeni, a mentori su kvalificirani za nastavni rad. Međutim, stručno povjerenstvo smatra da bi se 144 ECTS boda koji se dodjeljuju za znanstveni rad i izradu disertacije trebali rasporediti na takav način da od studenta zahtijeva više od samo prezentacije doktorskog rada na kraju studija. Čini se da znanstveni rad potreban za završetak doktorskog studija ne uključuje puno više od prezentacije i izrade disertacije. Stručnom povjerenstvu je također ostalo nejasno napredovanje studenata kroz kolegij. Broj studenata koji završi kolegij u usporedbi s brojem upisanih studenata svjedoči o veoma visokom odustajanju studenata od kolegija. Stručnom povjerenstvu to je nejasno, te se pita služe li godišnja izvješća doktoranada kao mehanizmi provjere kvalificiranosti

	doktoranada za istraživanje i odustaju li doktorandi od kolegija zbog financijskih ili nekih drugih osobnih razloga. Ako visoko učilište nema način da se doktorandi koji nisu sposobni za doktorski studij udalje s kolegija, stručno povjerenstvo preporučuje visokom učilištu da uvede jasan mehanizam kojim bi se studente koji se ne pokažu dovoljno sposobni za doktorsko istraživanje moglo udaljiti s kolegija.
4.6. Program omogućuje stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	Visoka razina kvalitete Visoko učilište dobro je osmislilo ovaj aspekt. Visoko učilište trebalo bi organiziranje radionica za stjecanje prenosivih vještina u skladu s predviđenim planom, osobito kad te radionice organiziraju druge sastavnice Sveučilišta. Stručno povjerenstvo preporučuje visokom učilištu da svim studentima pruži mogućnost da interno prezentiraju svoj rad grupi većoj od laboratorijske grupe (na seminaru ili sl.), kako bi ih pripremili za rad izvan institucije.
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan nastave, generičke vještine i dr.).	Visoka razina kvalitete Stručno povjerenstvo sastalo se odvojeno s doktorandima i mentorima i zadovoljno je jer su nastavni sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada. Povjerenstvo također smatra da su u osposobljavanju doktoranada razmotrene istraživačke potrebe zemlje i visokog učilišta. No, stručno povjerenstvo je pomalo razočarano što su ambicije većine doktoranada u vezi s budućim zaposlenjem ograničene. U skladu s nastojanjima fakulteta da poboljša međunarodnu suradnju, bilo bi poželjno potaknuti doktorande da razmisle o zapošljavanju izvan Veterinarskog fakulteta i sličnih državnih instituta i da razmotre zapošljavanje u inozemstvu. Dugoročno gledano, slanjem određenog broja doktoranda na poslijedoktorsko obrazovanje u inozemstvo visoko učilište poboljšalo bi svoj ugled u inozemstvu i obogatilo studij novim spoznajama i vještinama.
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	Visoka razina kvalitete Stručno povjerenstvo zadivljeno je međunarodnim

	ambicijama programa i preporučuje provođenje daljnjih aktivnosti na privlačenju najboljih studenata iz inozemstva (kao što već radi do neke mjere, vidi točke 3.2. i 3.10.). Ohrabruje se gostovanje studenata iz inozemstva na radu u laboratorijima i kolaborativnim projektima te se preporučuje daljnji razvoj međunarodne suradnje. Radi stvaranja međunarodnog ugleda, stručno povjerenstvo savjetuje visokom učilištu da potiče korištenje engleskog jezika koji je međunarodni jezik znanstvene zajednice, u pisanju disertacija i objavljivanju znanstvenih radova u znanstvenim časopisima na engleskom jeziku, čime se omogućava dostupnost radova široj znanstvenoj zajednici.
--	--

NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog

savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.